

Hiru

Mirari Martiarena

Hirukote ezagunak egon dira historian: ipuinetan, marrazki bizidunetan, maitasun istorioetan... Interneten begira aritu naiz, eta azaldu zaizkit beste adibide batzuk ere. Musikariak: Los Panchos. Erregeak: Meltxor, Gaspar eta Baltasar. Txiste kontalaria: Kike, Joxe Ramon eta Gillermo. Geometria klaseetan esan ziguten triangelu mota desberdinak zeudela: aldekidea, isoszelea, eskalenoa, zuzena, zorrotza eta kamutsa. Beste triangelu mota batzuk ere badaudela ikasi nuen: Bermudetako triangelua, elikaduraren triangelua edo kazetaritzako iraulitako triangelua. Eta badago katekesian eta mezetan hainbeste aipatutako Hirutasun Santua ahaztu duenik?

Bada nik lehen pertsonan bizi dudan hirutasun bat; 1992ko urriaz geroztik dudana. Hiru ahizpena. Hiruna urteko adin tartea dugu batetik bestera. Nik 29 urte ditut, Arantzazuk 26 eta Nereak 23. Gazteenak urteak betetzen dituen egunean zahartzen naiz, oraindik iruditzen baitzait nik ditudala 23 urte.

Ahizpa zaharrena izatea egokitu zait. Nahi gabe ere eredu izatea. Nahi gabe ama papera hartzea. Ardura asko, onerako eta txarrerako. Inork eman gabe hartu izan ditudan gehienez. Atzera begira jarrita barre egiten dugu “konjuntatuta” janzen gintuzten egunekin. Zaharrenetik gazteenara herentziaz pasatako arropak. Ondorioz, kalkulatu gazteenak zenbat urte pasa

zituen berdin jantzita. Elkarri lagundu izan diogu eskolako lanak egiten. Sesioak ere mundialak izan ohi ziren, normalean bi baten kontra. Edo bi bat zirikatuz haserrarazteko.

Hiru neska baserri batean. Horrek ere eman dezake beste zutabe baterako. Gurasoek gazteena neska izango zela esan zuten inguruan izan zen “izorra daitezela” esan zuenik. Ez gara historiako liburuetan azalduko “Pikoketako hiru ahizpak” izenburuarekin. Ez dakit zer motatako triangelu bezala definituko gintuzketen. Ahizpak gara, lagunak, konplizeak. Hirutasun Santua zer den ez zitzaidan oso argi geratu, baina hirutasuna zer den badakit. Hirutasuna gu gara. •

Askatasunaren kontrako talka

Koldo Sagasti

Aliciaeren buruak Askatasuna kaleko galtzadarriak kolpatu ditu. Hamazazpi hilabete baino ez zituen, bizitza zertarako den jakitera iritsi gabea zen, beraz. Bihozgabeko gizon batek bortxatu eta leihotik behera jaurti du bere gorputz txiki babesgabea. Gasteizko gizarte asaldatuta dago, ikaratuta, eta kalean erakutsi du bere sumina. Zenbaitek eroaldian baino ezin izan du bilatu horrelako barrabaskeria batentzako azalpena, gaixotasunak hiltzailearen ankerkeria zurituko balu bezala. Baina munstro hori ez da gaixoa, gizarte gaixo baten emaitza baizik. Eta Aliciarena ez da gertaera isolatua, berea tantakako genozidio isil baten azken kapitulua baino ez dugu. Horrela-

koak emakumeen aurkako bortizkeria modu isil eta sotilean onartzen duen gizarte testuinguru batean baino ezin daitezke gertatu. Oharkabea ohikotzat ditugun jarrera askok elikatzen dute jazarpenarako ongarriztatutako eremu hori.

Lan elkarrizketa batean emakume bati seme-alabarik izateko asmorik ote duen galdetzen diotenean, kasu, zartakoa ematen ari zaizkio Alicia txikiari. ETBko albis-tegietan Hondarribiko alarde matxistari “tradizionala” deitzen diotenean ere, zilegitasuna ematen diote populazioaren erdia alde batera uzten duen ospakizunari, eta baztertutako emakumeei astindua ematen. Halaber, ordezkari politiko batek

terrorismo patriarkalari “bortizkeria domestikoa” deitzen diotenean, gutxietsi egiten du, etxeko atetik barrurako arazoa baltitz bezala, etxe barruan konpondu beharrekoa alegia. Jarduera politikora de-dikatzen den emakumea bere itxura edota orrazkeragatik kritikatzeko duenak ere emakume guztiak iraintzen ditu. Edota, beldurraren beldurrez, neskek ordu txikietan kale zehatz batzuk saihesten dituztenean guztion mugitzeko askatasuna da kolokan dagoena... Eguneroko gertaerak dira, oharkabea pasatzen zaizkigunak. Baina horrela jokatzen dugun bakoitzean munstroa elikatzen jarraituko dugu, eta Aliciaren kaskezurrak behin eta berri- z egingo du talka Askatasunaren kontra. •